

A magyarországi aprófalvak sikerességi tényezőinek vizsgálata

Józsa Klára

Szegedi Tudományegyetem

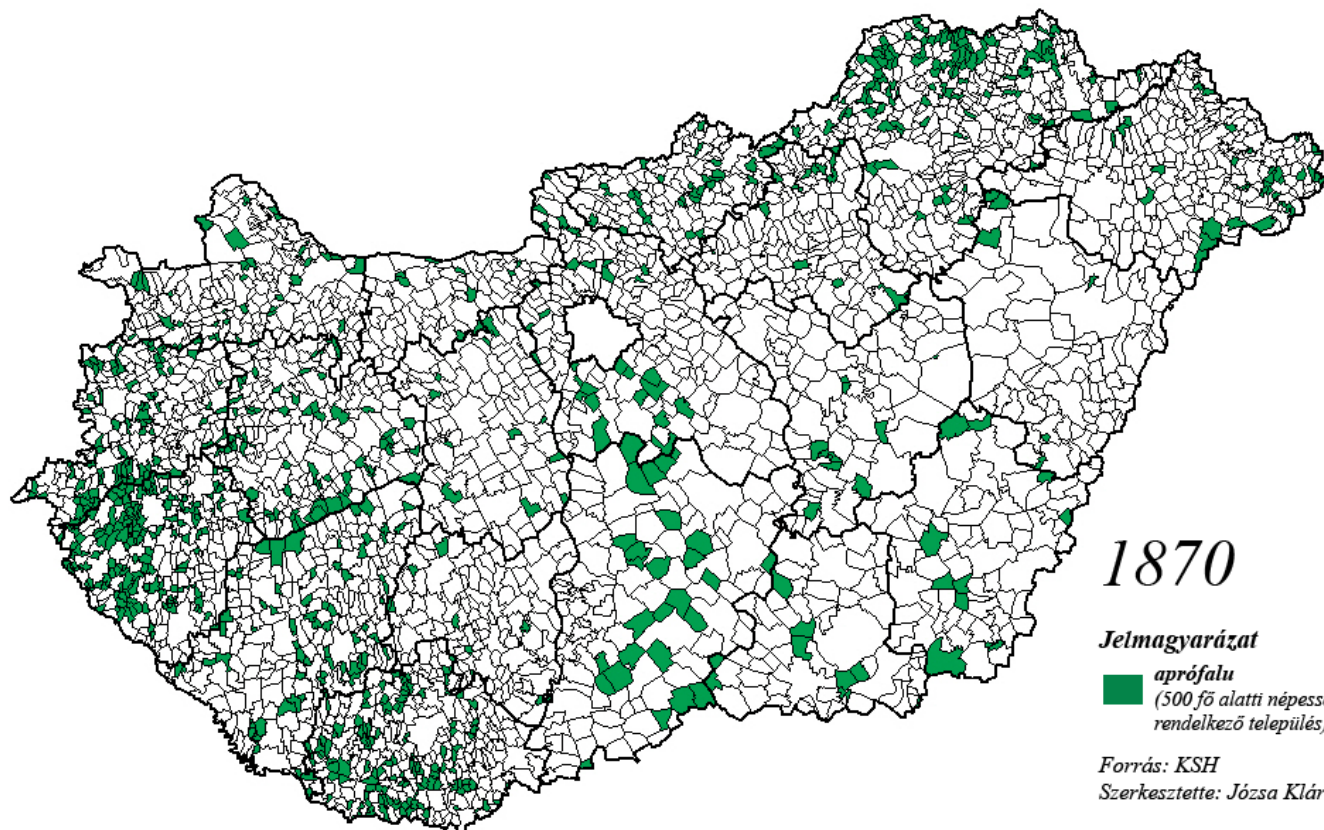

Szeged, 2014. június 24.

Problémafelvetés, aktualitás, indokoltság

Az aprófalvak számának változása 1870-től 2011-ig

1870

Jelmagyarázat

aprófalva
(500 fő alatti népességgel
rendelkező település)

Forrás: KSH

Szerkesztette: Józsa Klára

A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Differenciált faluállomány

- Szélsőséges aprófalvak

Siker vizsgálata

- Falvak esetén speciális helyzet

Kérdések, hipotézisek, célok

Kérdések

1. Mely tényezők eredményezik az aprófalvak sikerességét?
2. Milyen módszerekkel határozható le a sikerességi tényezők köre?
3. Modellezhető-e, ha igen, hogyan a sikeres aprófalv?

Hipotézisek

1. A kérdőíves adatfelvétel, az interjúk, a statisztikai adatok, az épületállomány felmérés és a fotódokumentáció elemzése egymást kiegészítve és együttesen jelölik ki a sikerességi elemek körét.
2. A lakosság, a helyi elit véleménye, és a statisztikai sikertényezők köre nem azonos.
3. A sikerességi tényezők kvantitatív és kvalitatív módszerekkel történő feltárásával a sikeres aprófalut eredményező tényezők csoportja megadható, és a sikeres aprófalv modellezhető.

Célok

1. A fejlett aprófalvak „sikertényezőinek” lehatárolása
2. A sikeres aprófalv modellezése
3. Vizsgálati módszerek kialakítása

Szakirodalmi áttekintés
(Hazai és nemzetközi szakirodalom)

Statisztikai adatelemzés
(másodelemzés, elsődleges adatok előállítása)

Kérdőíves felmérés
(lakossági kérdőívek a vizsgálatba vont
aprófalvakban és a szomszédos településeken)

Interjú
(a helyi elit tagjaival)

Épületállomány felmérés
(a vizsgálatba vont települések épületein)

Fotódokumentáció elemzés
(a vizsgálatba vont aprófalvak honlapjainak
képi anyagán)

Kutatási terület

A vizsgálatba vont aprófalvak és szomszédos településeik országos elhelyezkedése

Forrás: saját szerkesztés

A kutatás logikai váza

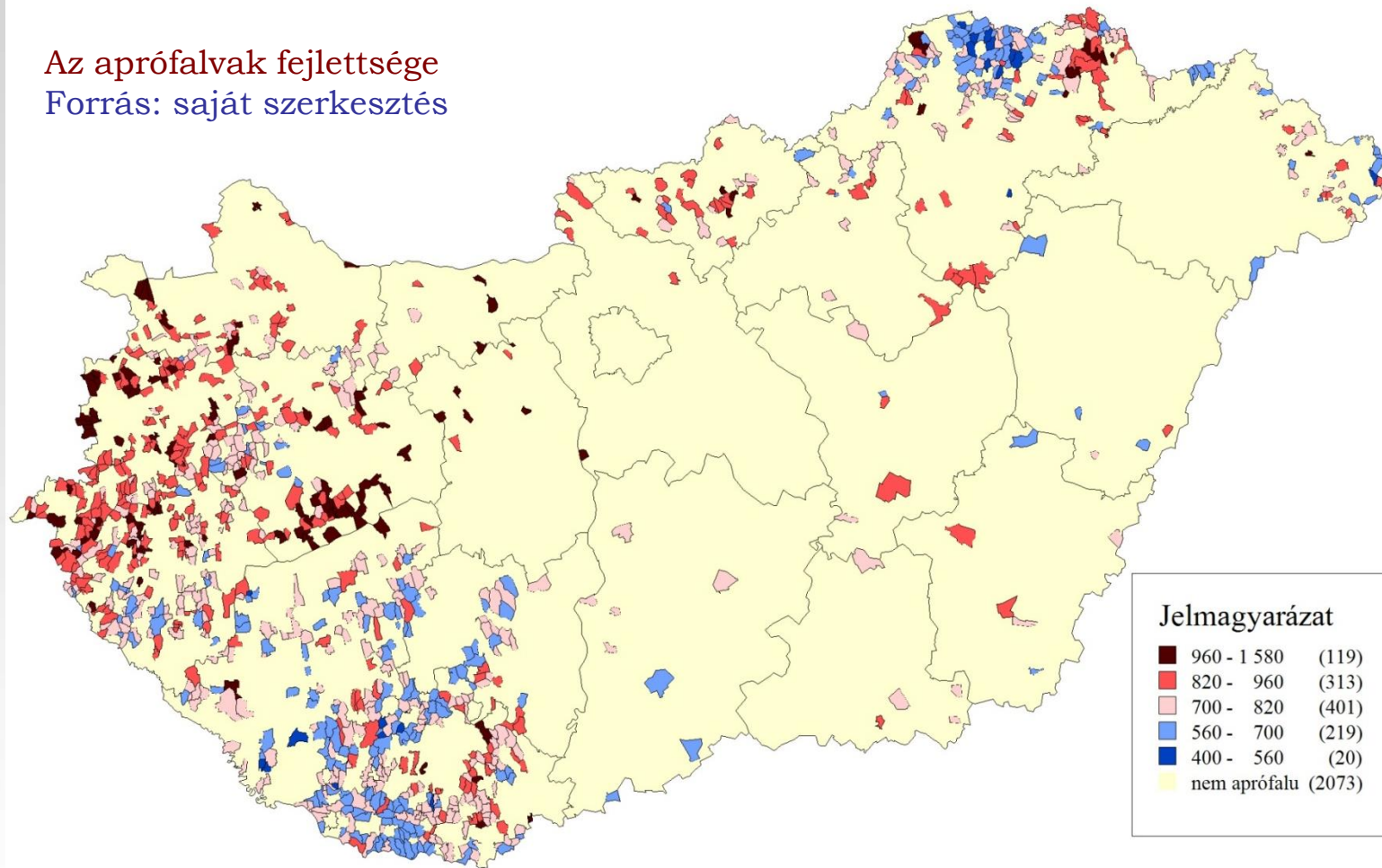
1. lépés: szakirodalmi feldolgozás
2. lépés: az aprófalvak statisztikai vizsgálata
3. lépés: teljes faluállomány statisztikai vizsgálata
4. lépés: empirikus kutatás
 - Kérdőíves felmérés
 - Környékbeli települések statisztikai vizsgálata
 - Interjúk
 - Épületállomány felmérés
 - Fotódokumentáció elemzés

1073
aprófalv

Az aprófalvak fejlettsége
Forrás: saját szerkesztés

Eredmények II.

2935 falv	Népes- ség	Társada- lom	Ellátott- ság	Gazdaság	Közleke- dés	Idegenfor- galom	Összfej- lettség
Összes falu átlaga (Öf)	215,75	56,36	188,64	209,93	173,33	35,39	879,40
Falvak átlaga aprófalvak nélkül (F-aprófalvak)	221,60	60,65	213,77	215,04	177,90	34,73	923,69
Aprófalvak átlaga	205,43	48,92	144,90	201,03	165,35	36,43	802,06
(Öf) helyezése az összes falv értékei között	1254.	1182.	1553.	1695.	1504.	951.	1742.
(F-aprófalvak) helyezése az aprófalvak nélküli falvak értékei között	977.	981.	1048.	1549.	1285.	981.	1412.
Aprófalvak átlagának helyezése az aprófalvak értékei között	1785.	1626.	2285.	1920.	1854.	898.	2076.

Az összes falv, az 500 fő feletti települések és az aprófalvak mutatócsoportonkénti fejlettségi átlagai

Forrás: saját szerkesztés

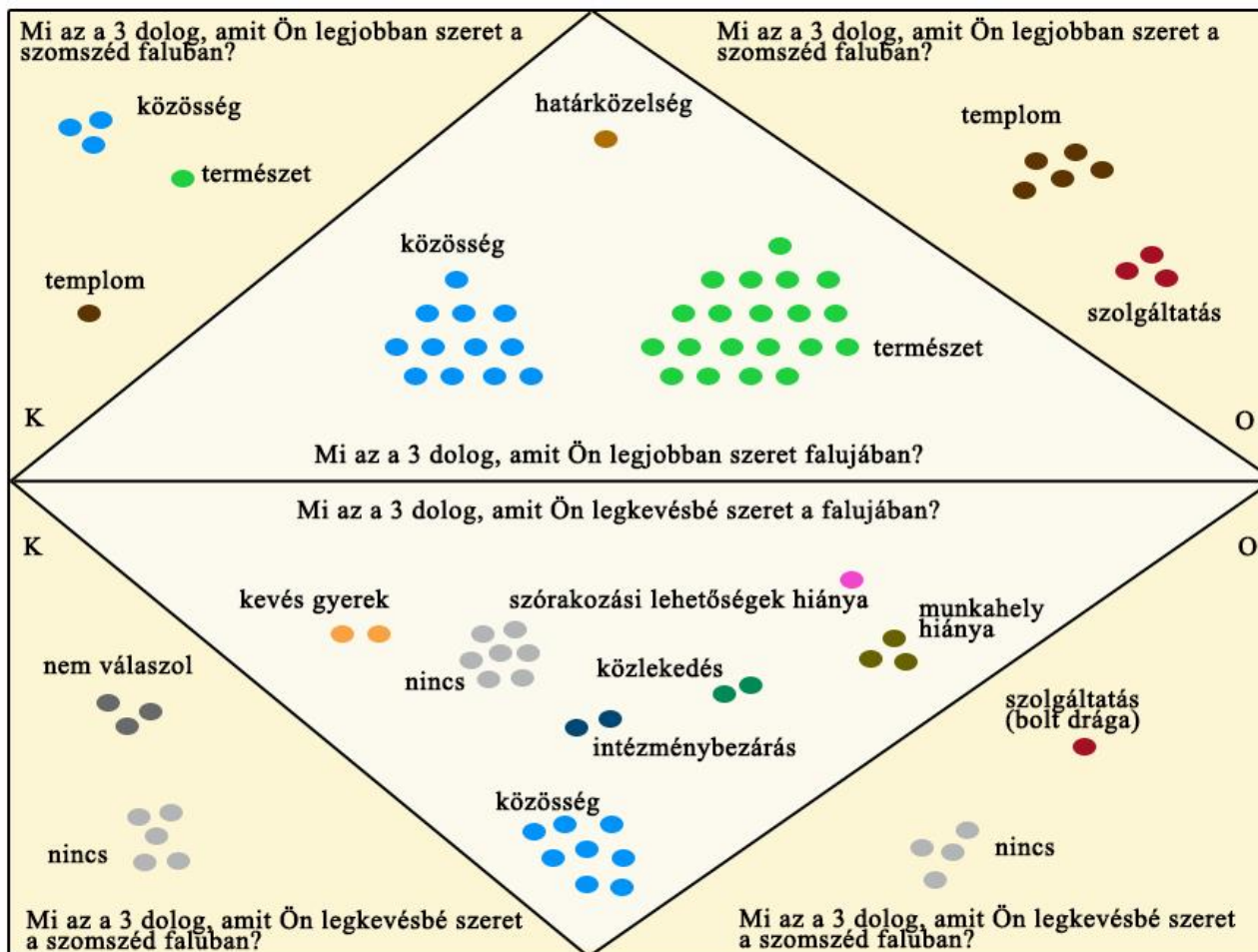
Eredmények III.

16 falu

↓
276
kérdőív

23
szomszédos
település

↓
212
kérdőív

Jelmagyarázat

- egy lakos véleménye
- ▲ vizsgált falu lakosainak véleménye
- △ szomszédos falvak lakosainak véleménye
- K Kétvölgy
- O Orfalu

Apátistvánfalva és szomszédos településeinek lakossági véleménye a vizsgálatba vont település leginkább, és legkevésbé kedvelt tényezőit illetően

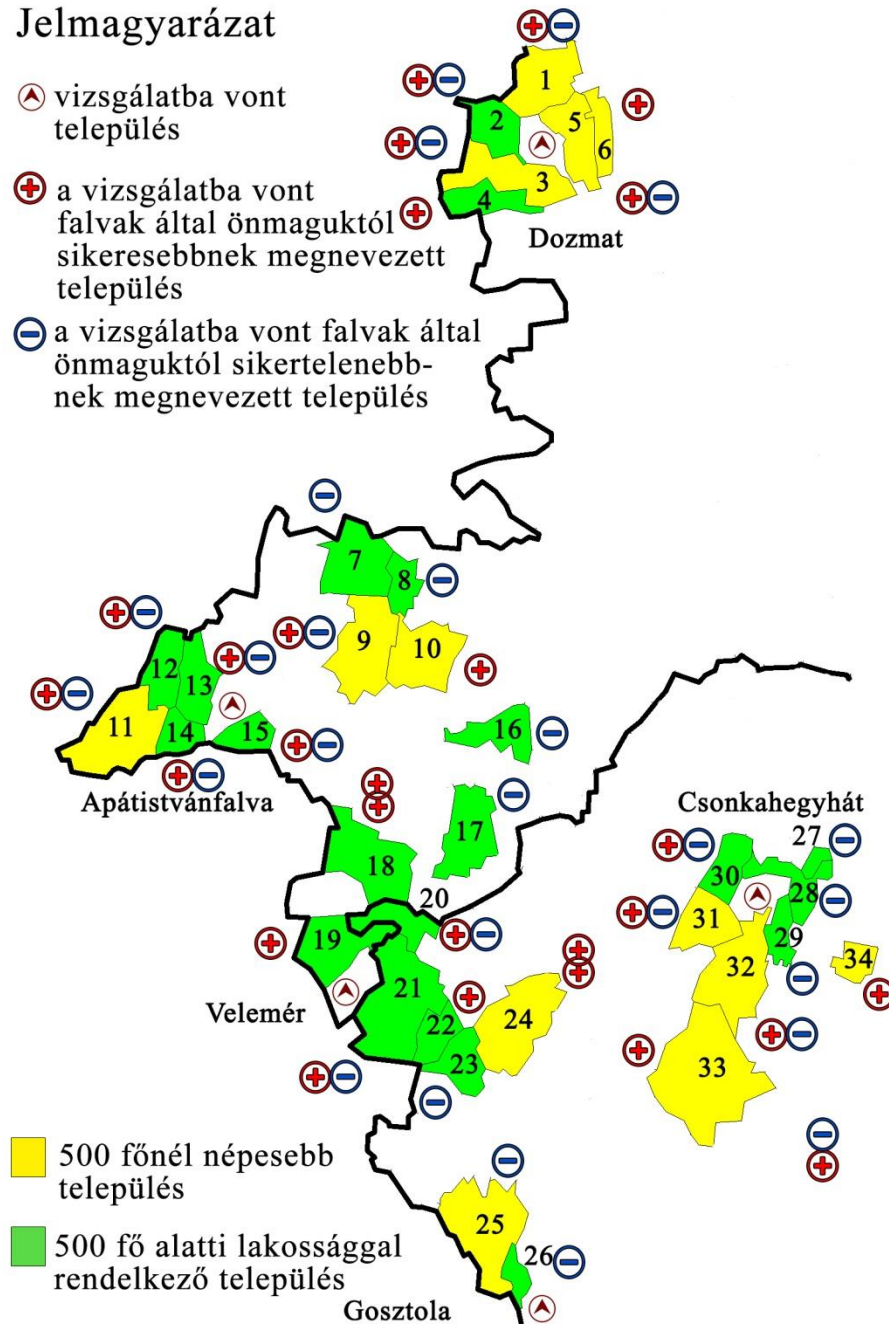
Forrás: saját szerkesztés

Jelmagyarázat

- ▲ vizsgálatba vont település
- ⊕ a vizsgálatba vont falvak által önmaguktól sikeresebbnek megnevezett település
- ⊖ a vizsgálatba vont falvak által önmaguktól sikertelenebbnek megnevezett település

312
falu
stat.-i
vizsgálata

Eredmények IV.

A nyugati határmenté vizsgálatba vont falvai által önmaguktól sikeresebbnek illetve sikertelenebbnek megnevezett falvak köre
Forrás: saját szerkesztés

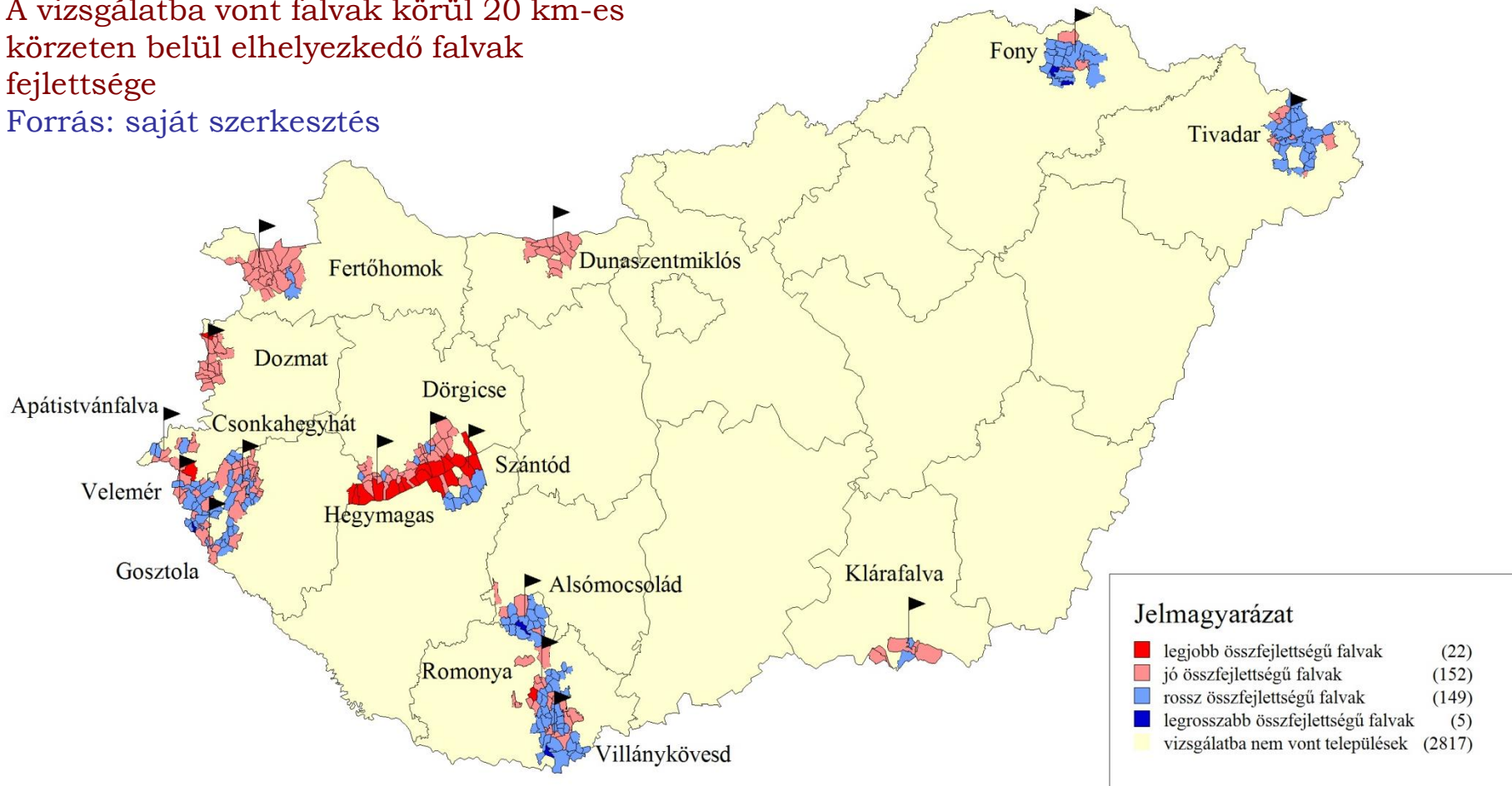

Eredmények V.

$$\text{corr} = \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})(y_i^s - \bar{y}^s)}{n s_y s_{y^s}}$$

A vizsgálatba vont falvak körül 20 km-es körzeten belül elhelyezkedő falvak fejlettsége

Forrás: saját szerkesztés

Eredmények VI.

16 falu

15-ben
interjú

$\Sigma 24$

polgármes-
ter

jegyző

munka-
szerv.-i
vezető

óvodave-
zető

egyesületi
tag

ingatlan-
fejlesztő

közlekedési
szakember

borász

„Eszem ágában nem volt, hogy polgármester legyek. Megkerestek engem, hogy kellene menedzselni [ti. a falut] .” – Romonya polgármestere

„30-40 milliós villák vannak, ott nincs gond a lakossággal.” – Gosztola polgármestere

„Nehéz beintegrálni az ide költözőket. Elégé elzárkózottak. (...) [legtöbbjük] távirányítóval kinyitja a kaput, (...) [majd a] kapu bezárul.” – Romonya polgármestere

Eredmények VII.

16 falu

15-ben
interjú

$\Sigma 24$

polgármes-
ter

jegyző

munka-
szerv.-i
vezető

óvodave-
zető

egyesületi
tag

ingatlan-
fejlesztő

közlekedési
szakember

borász

„(...) játszótérre pályázunk, mert arra lehet.” –
Dozmat polgármestere

„(...) összetartunk, ragaszkodunk a
hagyományokhoz, sok helyre járunk
fellépni.”– egyesületi tag (Dunaszentmiklós)

„(...) sok járatra van szükség. Szegeden
dolgoznak, Deszkre mennek szana-
tóriumba.”– közlekedési szakember
(Kláralfalva)

„Nyáron telt házzal üzemelnek a vendégházak.
Télen nem olyan sok a vendég.” –
óvodapedagógus (Tivadar)

Eredmények VIII.

16 falu

15-ben
interjú

$\Sigma 24$

polgármes-
ter

jegyző

munka-
szerv.-i
vezető

óvodave-
zető

egyesületi
tag

ingatlan-
fejlesztő

közlekedési
szakember

borász

„(...) megmenteni egy falut a haláltól.” –
Gosztola polgármestere

„A közösségi sikerhez szükséges tehát az,
hogy a település polgárai egyenként is
sikeresek legyenek, hogy mindenki kiálljon
a saját véleménye mellett.” – Hegymagas
polgármestere

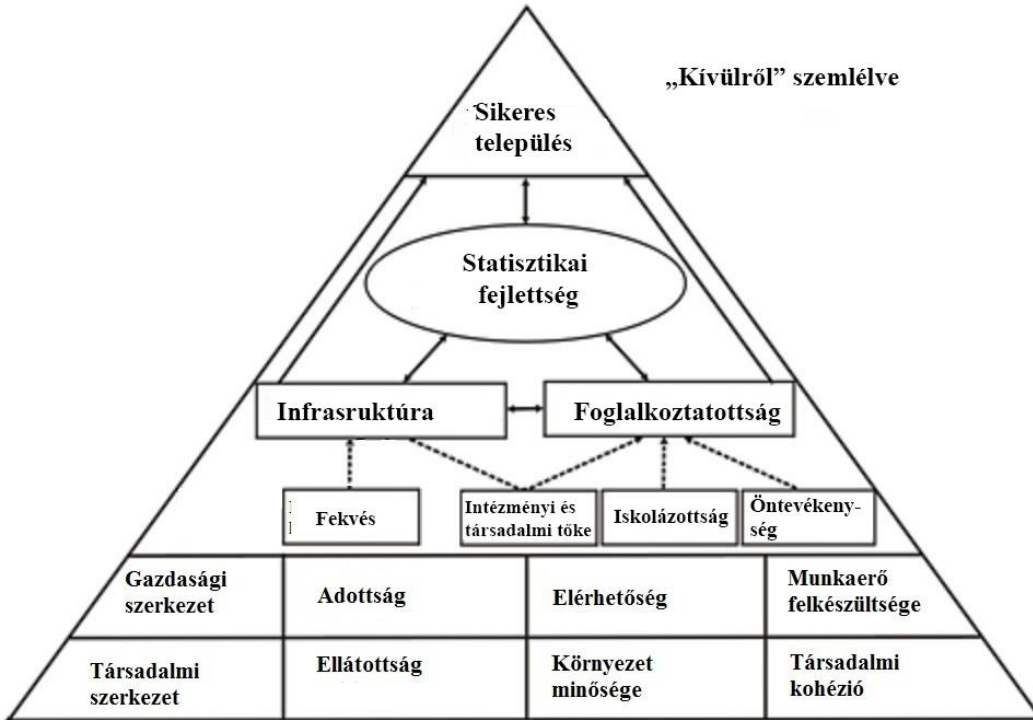
„Ha jó szándék mentén tudunk egymáshoz
közelíteni, akkor lehetünk sikeresek.” –
Fertőhomok polgármestere

„2002-ben nem volt olyan számítógép,
amelyen egy levelet meg tudtam volna írni.”
– Tivadar polgármestere

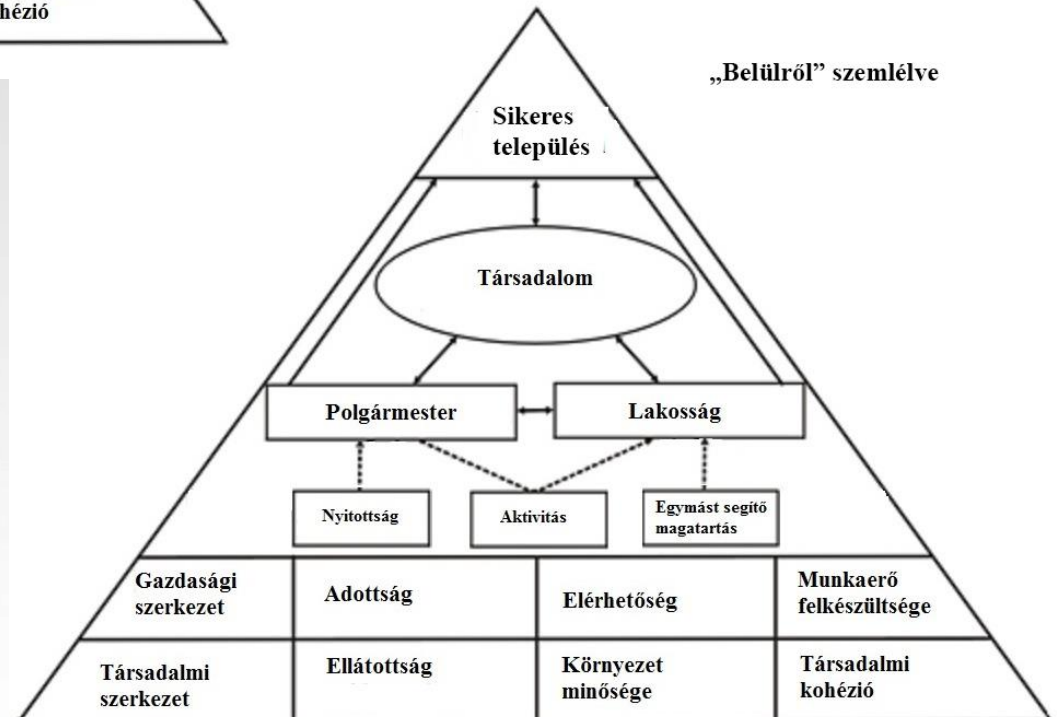
Eredmények IX.

A falvak sikerességének piramis modellje
Forrás: Lengyel I. 2000 alapján saját szerkesztés

„Kívülről” szemlélve

„Belülről” szemlélve

Összegzés kérdések, hipotézisek - válaszok

Kérdések - válaszok

1. Dinamikus aprófalvak tényezőcsoportja
2. Kvantitatív és kvalitatív módszerek együttes alkalmazása
3. Sikeres aprófalú modellje

Feltevés - igazolás

1. A kérdőíves adatfelvétel, az interjúk, a statisztikai adatok, az épületállomány felmérés és a fotódokumentáció elemzése egymást kiegészítve és együttesen jelölik ki a sikerességi elemek körét. **(I)**

2. A lakosság, a helyi elit véleménye, és a statisztikai sikertényezők köre nem azonos. **(I)**

3. A sikerességi tényezők kvantitatív és kvalitatív módszerekkel történő feltárásával a sikeres aprófalut eredményező tényezők csoportja megadható, és a sikeres aprófalú modellezhető. **(I)**

Köszönöm a figyelmet!

A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.